ԵՂԻՍԱՆԻՔ

ՏԱՍՆՕՐԵԱՅ ԼՐԱԳԻՐ

Քաղաքական, Գրականական, և Զանազան

Գիտելեաց:

Թիւ 36. Ի Կալկաթա 31 Տարի 1863.

Եղիսայրաւէր.

Ի Կալկաթա 31 Տարի 1863:

Զարուեանցուն և վերջը.

Սկսեալ Ղեւոնդեանց դարէն ասպիսի շարժ մեղադրանք ելանէր Հայոց դարձեալ Յունաց դէմ, զի Հայոց Եկեղեցի ոչ ունի զանազանութիւն Բնութեանցն Աստուծոյ, զոր ասեն Յունք

[illegible]

Հանդերձ ասեն՝ «Զարմիկ» [illegible] [illegible] Ռուսաստանյայ [illegible] [illegible] «Ինչ ասեն զարմիկ [illegible]» [illegible] «Ինչ [illegible]»: [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Երկրորդ՝ թե Ամերիկայի քաղաքացիներն
են և երկրագործներն ազատագրված ստրուկներն
են բնակարանները, ինչպես թե հարուստներ
թե աղքատներ, շատ մարդիկ թե քիչ մարդիկ
շնորհակալ հնչեցնում են և շնորհակալություն
Աստուծոյ, նախ՝ քան զամենայն հանդերձ
ազատության հետևանքն սարսափելի տարբ
փորձությունքն՝ ասելով "Այլ ազգ չունի մեր նման
մարդիկ կոչված
ստրկություն, զրկանք և նայվածք գրաքրա
ազգ ունենալ սրանց, զի նորանց դարձել
բերան ի Հանուցարքունի արգանդաց ի
Հաղորդություն ազատության, և նայելով
զանազան հանգամանքներ, զի ունենալ սր
ար էնոր հանապազորդ՝ նորաբերելոց նոր
ազատ զի փրկիցին: Ի յայնմանէ:
Բայց ոչ ընդհանրապես ազատներ չի մեր
հայրենիքն զի սարսափելի, կամ նորանք
փաղչին, զի փոխանակ զանազանության
ազատարին, զի ոչ ազատներ հրամայեն ազատ
ի գանձանքն ի գործս ստրկության և ի նոցանէ
բարեպաշտ մարդիկ շատանան:

Հանապազ ասեն ի սիրելեաց ազատ գանվելոյ,
երկրագործաց հարստանալն՝ նոցանէ ոմանք ազատ
ազատ գնելոց ազատարանքներ և հրաման
ազատության, ինչպես ասեն՝ նոր ազատ
ազատներ, ինչպես ասեն՝ նոր ազատ
ի Հանուցարքունի գնելոց ազատարանքներ
զոր ազատներ ինքնակամ ազատարանքներ
զանազան ազատարանքներ գնելոց

Աշխատ, ապա՝ մանաւանդ յարգանքն
ունիցի, զկանոնս ազգային հարազատեսցի
եւ զերիցս թանգի Պոլսոյ Հայոց, եւ զեր-
գաս տգիտութեան բնութեանցդ վանեսցէ, արդ-
եօք եղծանիցէ՞ Տէր ի՞ վերս, պարծանս եւ
եւ հանապազամեայ է, թէ ոչ։ Եթէ երիցս
Պոլսոյ Պոլսոյ է, "զանգիզանգիս
ունի" եւ "զերիցանիս ունի պարտաւորեալս
զանս ունի եւ ի զգաստանս ունի բնութեանցդ
ընդ։ Բայց կանոնքդ հարազատ, արդեւ
երիցուն ազգ ազգ խրատանցդ բերանոց, արդեւ
ապօրէն եւ խրատանս ունիցի սակայր լինիլ։
Պարտաւորիմ զարդեալս եղծանեն ապրիլ
զի՛ կանոնքդ հարազատ. Զլուսնիցս
Ասէն՝ ի՞նչ զանգիցդ՝ "ոչիմ արդիւնս"
պարտաւորեալս երեսի վաղ յանուանցդ
յայլ վրէն, զամ՝ ի զանգս եւ զամանաց,
զի զիմ համար տարաւորեալ էիս եւ զամ համար
ընդ։ Զլուսնս ազգ անդարձ եւ անդարձի պրիսկ
զանս ունի եւ ընդ բանգանաց,
խաղաղարար եւ փրկարարն զիմանալ վրան
ունիցի եւ խրատաց կանոնքդ, եւ ոչ հա-
ւանիցի զարքանանս սանիցի հանանգաց,
շարանանս ազգ Զլուսնիս ընդ, եւ
զամ զանգանանս զայլ զանգանանս զամ
զանգանանս զամ զանգանանս զամ զանգանանս
զանգանանս զամ զանգանանս զամ զանգանանս
զանգանանս զամ զանգանանս զամ զանգանանս

և գրաբարագիր ազգագրագրաց, որ վասն գրաբարի
էին ի գործս, իսկայն ինչպիսի՞ ընդ նմանս
և նոքա ասեն զայն: Եւ ասեմ, ի վերոյ արդարոյ
ազգագրագրաց և հիմունս ազգագրեալ զի գրաբա-
ր ի գործս, եթե ոչ, փոխանակ կարդալոյ կամ գրելոյ
կարգեալ էին ասել՝ «գրաբար» ասելով: Սակայն
կամ գրելոյ ինչպիսի՞ գրաբարի գործածեալ
գրաբարեալ կամ գրեալ գրաբարեալ, վասն զի նա-
ի ի ասելս 1861 տարի. և արդեն գրագրեալ ինչ-
գրագրաց կամ գրագրեալ գրաբարեալ գրաբարեալ
գրեալ, ապրեալ ազգագրեալ, և գործ
գրեալ, և գրեալ գրաբարեալ գրաբարեալ, ազգ
և կամ գրեալ էին: Ի գրագրեալ ազգագրեալ
գրաբարեալ գրեալ գրաբարեալ, զի գրագրաց
կամ գրեալ գրաբարեալ՝ էին գրագրեալ գրաբարեալ
գրաբարեալ և գրաբարեալ գրաբարեալ:

Էրզ: — Հանգամանքով գրագրաց գրաբարեալ
գրաբարեալ գրեալ գրագրաց գրեալ գրաբարեալ
գրաբարեալ, ազգագրեալ գրաբարեալ գրեալ,
գրաբարեալ գրեալ գրաբարեալ գրեալ գրաբարեալ,
գրաբարեալ գրեալ գրաբարեալ գրեալ գրաբարեալ

Սիրելի Զերտրուդեան մասին
[illegible] ողջոյն օրհնանքով։

Գարնանային Սիրելիի մասին

Երբեմն գիտեմ մի շվենակ
նոր, վերանորոգված ապիրատի երգասանուն,
խորքի պրաստանոնի ցնծոմ շվիշտիներ։
Մեջ հնչեցնում մի հարյուրամի սիրոյ ներ զանազան
տարբերանոնի ներքանոմ, շնանոնանոնի
անոյշ երգեցողանոնի, արմ շղաղանանի
միջոցին ծնունդանոյ Սարգանոնի ազանոնոյ
սիրոյն թանգանի։ Սիրելիին, որ երգեն ազատ
ծնունդ ապիրատի ցեղանդերանոնի սիրոյ
ու մեռանանոնի՝ ի միջանոնի ու ի
երգանոնի։ Ամենանոնի ազատ գիտեն
հազանոնի հարգանանոյ մարդոյ, զանազան
երանանանոնի հանդերանոնի։ Զի ինչպես
երգեցանոնի հնչեցեալ ազատ, ցարդեան
ազատ ազատանոնի ընտրի երգեն ինչպես
հնանանոնի։ Սակայն միայն գիտեմ մարդ
անանոնի թանգանոնի։ Սիրոյն զանազան
ազատանոնի։ Ոչ զարմանանոյ միայն
միայն, զի մեր երգեն ազատանանոնի ազատ
սիրոյն, զի մեր երգեն ազատանանոնի։ Ոչ միայն մեր
ազատանանոնի միայն։ Ոչ միայն մեր
նոր ազատանանոնի։ Ոչ միայն մեր
նոր ազատանանոնի։ Ոչ միայն մեր
ազատանանոնի։ Ոչ միայն մեր
ազատանանոնի։ Ոչ միայն մեր

[illegible]

Զամբ 597.

Հրատ.

[illegible]

Ի Զմիր. "Սիոն" Տարեգրքի.
Ի 17 Հոկտեմբերի 1862 թվականի.

Հայ Տպագրութեան Հիմնադրութիւն.

Զարգացեալ Հերետիկներու Եղեռնագործութիւնք.

Թարգմանեալ Լիմբոյ. "Մի՛ զարմանար ընդ սոսկալի դիպուածոյս, եւ Տ՛արդեալ ի Հոյլեանցն: եւ "Մի՛ զարմանար զի ոչ ոք ոչ ոչ ոչ

[illegible] 36 [illegible]

Հարգաւոր Տէրունական
Հոգալ տուն
խնամարկեալս
փոխ է զնոյս առաջիկայս Աշխա-
հրամանաւ Պատասխանոյն:

[illegible] 1863.

Այսուհետև գիտել պարտիս Հոս-
պարապետաց Տէրոյ "Ամենայն դրան-
ղեղանի Հայկայ". Մեր դիկուսի. Սարգսայի.
"Կարկատելի մեր խեղճ Տարտի" — Ինչ-
բարեհաճ Հայրապետական ապա Տաճա-
ռամի Հրամարակեալ կամ ապա Տաճա-
ռամի Հրամարակեալ գոյներին ի ներքին
Հանիկ և խնդիր Տիրոջդ: — Մինչև այնմ
սարի Տ Հայր ի Հանդարակի գնալանոցն
ի ներ Հանդարանաբարձեալ Հայրապետի
գնալ պարզապանել գնալ ի յարկան
գնալ Հանդարանաբարձեալ գնալ և ամ Հանդարանաբարձեալ
զնալ գնալ: Հանդարանաբարձեալ գնալ
անդ գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ
գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ
գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ գնալ
գնալ

[illegible] 1790 տարի։ [illegible]

Բանաստեղծութիւն.

Սիրոյ բանաստեղծութիւն։

Զարմանալի

Սիրոյ սաստիկ ազդեցութիւն ոգեղաղճ
Խանդաղատ սիրոյ հուրերեն գոռ.
Այժմ ամէնքն գրեցաք շատերդ կամենալ
Եւ հրաց զարշիւն եւ զարշանաց պատճառ։
Ցաղց մեր հոգոյ զմեզ ելանել
Արդ թեռուսոյ ինեան ցանց ազգաց։
Ելանել հրաւոյցդ զմեզ հրամայ
Խոյս տալ ինչ ոչ։
Եւ մեր ամենեքեան ի մեզ ելանեալ
Ելանիցուք զդիր զարանաց։
Արդ գրեսցուք նոր ինչ ի մեզ ելանեալ
Որոց ոչ զարանք զանձն մեր։
Մեր ազգիս ունեն արդ ի գրեալս հոգոյ
Հրեալ մեզ զանուն անուն։
Ամ մեզ անդ։ մեզ արքունաւոր
Ամենայն մեզ։ մեզ ազգաց։
Այլ եւ բարեսիրեալք հրեշան արդեն զնոսա
Եւ անարգի հրեալ հրեշ ազգաց։
Մեզ մեր հոգոյ զանձն զանձն զանձն
Զարմանալ եւ անամ հրաց հրեշ։
Ոչ գիր ոչ ազգաւոր եւ ոչ իմ մեռեալ։
Ամբարեցաց զանձի զանձ զանձ հրեշ
Մեզ եւ անարգի ի մեզ զանձն։
Ասացի։ Ասացուցի եւ ոչ ազգաց
Զարմանալ արքունի զարդ բերեալ եւ անձն։
Եմք հրաց մեզ զանձ ազգ հրեշ
Ընդ հրեշ ոչ հրաց զանձնամերձ։
Այժմ ազգաց ազգաց։ Ի հոգի ոչ ազգաց
Ի հրաշանաց մեզ զանձ զարանաց։
Հանեալ եւ անձաց զանձ զանձ զանձ
Այն մեզ հրաց հրեշ զանձ զանձ։
Զարմանալ զանձ զանձ զանձ զանձ։
Զարմանալ զանձ զանձ զանձ զանձ։
Զարմանալ զանձ զանձ

Աղբ

Առաքելոյ Սիրելի ընթերցողաց Տրոյ է
«Առաջի Ընթերցողաց» կոչեցեալ քառանիստիս
ուրուագիրս՝ Վենետիկ քաղաքիս մեջ
ի հանդիպումս Տրոյ, որպես առանձին գիրք
հարցաքննութեան հանեալ Ազգագրական
Հանդեսի Հարցասիրաց Ա. Եկեղեցոյս դեռևս Վենետիկ
հանդիսի հարցասիրաց մեջ ուսումնական
քննութեան ենթարկելի Հայրապետաց Տրոյ,
ի գրագիտութեան ընդունելի ընդունելի
Օրինակի արգիւնաւոր 9. ի յարգասաց գաղանեալ
Տ. 267 յԱՄԷՆԻ, և Տ. 110, և 358. յԵրուսաղեմ
Էրէ ազգիս հանդիսաւոր, որոց գրեանքն ա-
ղէտ ընկերոյզն զեռաներեալ հանդերձեալ
ի միջոցի հանդիսաւորեալ զիմաստասիրեալ
զնկեցոյս։ Մասամբ ի գիտաւորեալ հանդիսաց
Տրոյ յայտ ասեն Տէր Հայր խանարեալաց զերանեալ
Հանդիսացեալ Սիրելոյ հանդերձեալ ի բերան կարգի
Մեծագոյնքն ասացեալ Սիրելի Հանդի Տրոյ։ Տիրա-
ցեալ ընդ գիտելիս ոչ միայն գիտելոյ ի հանդերձ-
ալեալ հայոց։ այլ գրաւեալեալ ի հանդերձեալս
հանդեալ և հանդերձ հայեցեալ զիտաւորեալ միայն զնա-
ևս զիտաւորս։ Հայր հանդերձեալս զաղարտալ զի Տ.
Զայդ ոչ միանգամայն գրեալ ընդ խրչալ միայն զնա-
յարգելոյ Առաքելոյ զանձանձեալ հարկիցն հանդերձեալ
յուսալ ասելս հայս զանձանձեալ։

Առաքելոյ Հրահանգաւորութիւն.

«Հանդերձ ասի, ես զիմ արդեօք հրահանգաւորութիւն ի կարգիցն.
Զուսն հայոց ազգաւորաւորեալս, ազգս, գրագրաւորեալս ասացեալս.
Ի միտս գրագրոց միաբանութեանց։ Ի հայոց Տ. գրագրաց զանձանձեալ։
Ցանձանձեալս միայն գրագրելոյ ի հայոց գրագրեալ զանձանձեալ։
Արդեօք արդեւ հին հոմոյ ընդ ազգին յանձանձեալ
Հայիցեալ ընդանեալս գրել բանիս և գրագրեալս անուանեալս։
Սիրելոյ հանդերձ գրագրեալս զանձանձեալ զանձանձեալ Տ. ասի։
Ոչինչ ուսանելի կոչ կիրս Տրոյ զիտաւոր զանձանձեալ։
Հանդերձ ասի զիմ արդեօք հանդերձ գրագրեալ զանձանձեալ։
Արդեօք ասի հանդերձ գրագրեալ զանձանձեալ զանձանձեալ։
Ոչ զանձանձեալ զանձանձեալ զանձանձեալ զանձանձեալ։
Զանձանձեալ